



אפיק ושות' אפיק מלפאסי



אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון  
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 47, 15 אפריל, 2010

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון  
דניאל פריש 3 תל אביב, קומה 25, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

## תוכן עניינים

### 1. מאמר בנושא: תובענות ייצוגיות

מאמר זה, אשר פורסם לראשונה לפני כשנתיים עוסק בנושא תובענות ייצוגיות. המאמר פורסם במגזין "מכרזים" ובאתר האינטרנט של יפעת מכרזים, בו ניתן לראות גם מאמרים אחרים של משרדנו:

<http://www.iprojects.co.il/Tenders/new/expert.asp?Expertid=12>

את המאמר כתב עו"ד שלומי תורג'מן, שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן המתמחה במשפט אזרחי, ניירות ערך, הגבלים עסקיים וחברות, בדגש על סכסוכים בין בעלי מניות וגיטור בסכסוכים אלה. עו"ד תורג'מן גם מרצה במכללת שערי משפט בדיני ניירות ערך ובסכסוכים בין בעלי מניות ומרצה בדיני הגבלים עסקיים במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן.

### 2. ראיון בעיתון כלכליסט עם עורכי הדין דורון אפיק ושלומי תורג'מן מיום 14.4.2010

מצ"ב ראיון אישי עם שניים מהשותפים הבכירים במשרדנו, עורכי הדין דורון אפיק ושלומי תורג'מן, לאחר התפטרות המשרד מייצוגו של איש העסקים אלי רייפמן. הראיון נערך יום לאחר שפורסמה התפטרות משרדנו מייצוגו של מר רייפמן, ותגובתו לעיתונות "אני הולך על ייצוג עצמי. משרד אפיק-תורג'מן, אותם אני מעריך ומעריך על ההשקעה בתיק שלי, ימשיך לייעץ לי ייעוץ חיצוני וללוות אותי בהליך בפני השופטת ורדה אלשיך".

([http://www.themarker.com/tmc/article.jhtml?ElementId=skira20100412\\_431021516](http://www.themarker.com/tmc/article.jhtml?ElementId=skira20100412_431021516))

### 3. החלטות שיפוטיות מהתקופה האחרונה

א. על המדינה חובת תשלום ארנונה לרשות מקומית שבתחומה מנוהלת תחנות טיפת חלב המופעלות על ידי משרד הבריאות [בג"צ 3453/04 עיריית רחובות נ' מדינת ישראל-משרד הבריאות, 11.04.2010]

בית המשפט הגבוה לצדק פסק השבוע בעתירה של ארבע רשויות מקומיות (עיריית רחובות, אשקלון, דימונה ושדרות) אשר דרשו כי המדינה תשלם ארנונה בגין תחנות לבריאות משפחה המוחזקות ומנוהלות על ידי משרד הבריאות בתחום שיפוטן של העיריות העותרות. העיריות טענו, כי סירוב המדינה מנוגד לפסיקה ולחוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה לפיה, על המדינה לשלם את תשלומי הארנונה שבמחלוקת. מנגד טוענת המדינה כי הגופים הוקמו בערים אלו על יסוד הסדר מוסכם בין המדינה לרשויות המקומיות שעל פיו, לאור אינטרסים משותפים, העלויות בגין התחנות תחולקנה בין המדינה לבין הרשות המקומית. בית המשפט קבע, כי על מדינה לשלם את הארנונה בגין השנים 2003-2004 כנתבע.

המחלקה המנהלית של משרדנו, המנוהלת על ידי עו"ד רנה לפידות, בעלת קרוב ל-20 שנות ניסיון בתחום (ואשר שימשה עד לפני כשנתיים וחצי מנכ"ל המועצה האזורית חבל מודיעין וכיום משרדנו מלווה מועצה אזורית ז), עוסקת בעיקר בתחום הרשויות המקומיות (בין באשר מדובר בייעוץ לרשויות ובין בייעוץ כנגד רשויות) ובתחום המכרזים.

## **ב. על אישיותה המשפטית הנפרדת של חברה וכוחו של בעל מניות מיעוט בה [ת.א. (מחוזי חיפה) 5093-12-09 שמואל נ' רביב ואח', 31.03.2010]**

לאחרונה, נתן בית המשפט המחוזי צו מניעה זמני לפיו על בעלי רוב מניות בחברת ג'.א.ס. א.ס. רביב בע"מ להמנע מלמשוך כספים מחשבונות החברה או לבצע כל פעולה אחרת הפוגעת בחברה, בזכויותיה או בזכויות המבקש את צו המניעה, הוא בעל מניות מיעוט בחברה, וכן להורות לבעלי הרוב בחברה להמנע מלבצע כל ההחלטות אשר התקבלו בישיבות דירקטוריון החברה. במקביל נאסר אף על המבקש למשוך כספים מחשבונות החברה.

עיקר הסכסוך בין הצדדים נסב על משיכות כספים מחשבונות החברה כאשר המשיבים, בעלי מניות הרוב טענו למשיכות שלא כדין על ידי המבקש ואילו המבקש טען למשיכות כספים שלא כדין על ידי המשיבים ובניגוד להסכם עם אחד מהם. שני הצדדים הסכימו כי במצב שנוצר, אין הצדדים יכולים להמשיך ולתפקד תוך שיתוף פעולה ביניהם. עם זאת, הציעו המשיבים ונתנו הסכמתם להקפאת אחד מחשבונות החברה שבו המבקש ערב.

בית המשפט הנכבד קבע כי יישוב הסכסוך בין הצדדים יכול להעשות אך ורק כאשר יישמר המצב הקיים, כאשר **עד ההכרעה במסגרת הליך בוררות** (בהתאם להסכם בין הצדדים), לא יהיו המשיבים רשאים לעשות בחברה כבשלהם.

נציין, כי ניתן לגרוס כי תוצאת הפסיקה אינה משרתת מי מן הצדדים שכן משמעה שיתוק כללי של פעילות החברה, אישיות משפטית נפרדת (על פי כל דין) ומתן הצו המבוקש עלול לשמש כאמצעי לחץ בלתי הוגן כנגד יתר בעלי המניות בחברה.

אחד מתחומי העיסוק המרכזיים של משרדנו הינו תחום הסכסוכים בין בעלי מניות ועורך דין שלומי תורג'מן, שותף בכיר במשרדנו אף מרצה בתחום זה במכללת שערי משפט.

## **ג. על אף מצג שווא של בעלי מניות חברה באיתנות פיננסית לבנק מלווה, לא מתקיימת עילה קניינית לבנק בגין המניות [ע"א 317/07 ברים ענבר רון ואח' נגד בנק לאומי לישראל בע"מ וחברת רעות בע"מ 8.4.2010]**

בית המשפט העליון דחה ברוב דעות תביעה של בנק לאומי אשר דרש זכויות קנייניות במניות חברה בשל מצג שווא בדבר איתנות פיננסית של חברה. שני אחים אשר ביקשו לקבל הלוואה הציגו לבנק מצג לפיו אחד האחים העביר מניותיו לאח השני וזאת לשם שימוש במניות כבטוחות לקבלת הלוואה מהבנק. בדיעבד הסתבר, כי הלכה למעשה לא הושלמה בין האחים. בית המשפט העליון פסק כי הצהרת האיתנות הפיננסית איננה מקבעת את מצבו הפיננסי של הלווה כלפי הבנק שהוא מצב דינמי העשוי להשתנות מעת לעת ואינה יכולה להוות תחליף לשעבוד קנייני על אותו רכוש, שהוא ורק הוא, יכול להעניק לבנק את הביטחון ליכולת מימוש הנכס במקרה של אי פירעון החוב. במקרה זה לא בוצעה העברה ברשם החברות של המניות, דבר אשר מוביל למסקנה כי הקניין במניות מעולם לא הועבר בין האחים ועל כן אין לבנק זכות במניות.

### **בברכת סוף שבוע נעים וחג שמח.**

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות' מופצת אחת לשבועיים לקהל של קרוב ל-1,500 איש וכוללת פרסומים מקצועיים לקהל הרחב בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. על מנת להצטרף לרשימת התפוצה יש לשלוח מייל לכתובת [newsletter@afiklaw.com](mailto:newsletter@afiklaw.com) ובכותרת לכתוב "אנא צרפו אותי לרשימת התפוצה". ניתן להעביר מייל זה לכל אדם ובלבד שלא נעשה בו כל שינוי. אין האמור במייל זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

**גם עסק קטן יכול להצטרף במכרז כמו גדול**

**תובענות ייצוגיות**

**מה בגליון?**

- 7 בלעדי
- 8 כללית
- 44 תוצאות מכרזים
- 45 מהעולם

מדי בקר אנו מתבשרים געיתון על תביעה ייצוגית נוספת שחונשה כנגד תאגיד גדול. כמי שמתמחה בתחום זה הן מן ההיבט הפרקטי והן מן ההיבט האקדמי איתר ברשימה זו, בקצרה, את הבסיס החוקי לתביעות אלה.

חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, אשר נכנס לתוקף לאחרונה, מסדיר את הכללים לפיהם יוגשו וינהלו תובענות ייצוגיות. החוק מאפשר להגיש תביעות מכוח עילות הנובעות מחוק הגנת הצרכן, חוק ההגבלים העסקיים, חוק החברות, חוק הפיקוח על הביטוח, חקיקה בנקאית, החוק למניעת מפגעים סביבתיים, חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ומספר חוקים נוספים.

לא כל אדם רשאי להגיש תובענה ייצוגית. על התובע הייצוגי להראות כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; תובענה ייצוגית אינה מתבררת כתביעה רגילה והיא טעונה שלב מקדמי – שלב האישור: בשלב זה בוחן בית המשפט האם מגיש התביעה רשאי להגיש, האם אכן התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל התובעים אותם מבקש התובע לייצג? על מנת לבחון את הפרטים הללו יש לצרף לתביעה הייצוגית "בקשה לאישור", טרם הגשת הבקשה לאישור יש לבדוק בפנקס המנוהל בידי מנהל בתי המשפט אם רשומה בו בקשה דומה לאישור תובענה ייצוגית. אם רשומה כזו, קיימת חובה לציין זאת לפני בית המשפט שידון בבקשה, אשר יקבע עמיתו בעניין.

במסגרת שיקולי בית המשפט באישור התביעה כייצוגית ישאל עצמו בית המשפט: האם תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין? האם עניינם של התובעים יוצג וינהל בדרך הולמת ושאלה מרכזית וחשובה לא פחות היא שאלת תום הלב לאחר בחינת שאלות אלו, יחליט בית המשפט בשאלת האישור: הסתיים שלב האישור – יחל בירור התביעה. המצב בישראל הוא שכאשר מאושרת תביעה ייצוגית, במרבית המקרים הצדדים מתפשרים ובכך מסתיים ההליך. עניין זה מלמד על חשיבותו של שלב האישור. במידה ולא הושגה פשרה, תתברר התביעה.

התובענה הייצוגית היא כלי חשוב להגברת האכיפה של זכויות הצרכנים/האזרחים שכן כתביעות שסכומן זניח, תובע אחד עשוי שלא להגיש תביעה: מפאת הסדרה והעלויות הכרוכות בכך. התובענה הייצוגית מאפשרת לשמור ולמצות זכויות של ציבור גדול הנפגע ממעשה שהוגז לכאורה זניח המבוצע בידי גוף גדול: עריה, תאגיד גדול וכו' המרכז בידי כוח רב. מטרת התובענה הייצוגית היא לא רק לקדם את אכיפת הזכויות אלא גם ובעיקר, להרתיע את הגופים הגדולים מפגיעה בזכויות הצרכנים, נפגעי איכות הסביבה, הנזקקים לביטחון הסוציאלי, משקיעים בניירות ערך, לקוחות של בנקים, נפגעי עבירות הגבלים עסקיים ועוד. התובענה הייצוגית היא הליך ראוי גם משום שהיא מאפשרת למערכת המשפט היסכון בזמן שיפוטי יקר. במקום שיוגשו אלפי תביעות באותו העניין, מברר בית המשפט עבור אלפי התובעים את התביעה הייצוגית בה נכללים כל התובעים הייצוגיים אשר להם אותה העילה.

דא עקא, כי התובענה הייצוגית נהפכה גם לדרך של עורכי דין להתפרסם ודרך של תובעים לנסות ולהשיג כספים שלא בצדק מתוך הנחה שהנתבע יעדיף להתפשר עימם בהיחבא על מנת למנוע את הנזק התקשורתי שבעצם ניהול ההליך. כך, חשוב ביותר כי מייד עם קבלת הודעה על תובענה ייצוגית, מפנה הנתבע לעורך דין המתמחה בתחום על מנת שניתן יהיה להדוף את התובענה בהקדם האפשרי על מנת למזער הנזקים.

03-5635069  
03-5635073  
03-5635060

עורכת: אילת אלוני-כהן  
מח' שירות לקוחות: סימה אסביה  
מחלקת מכירות:

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138  
פקס: 03-5635075

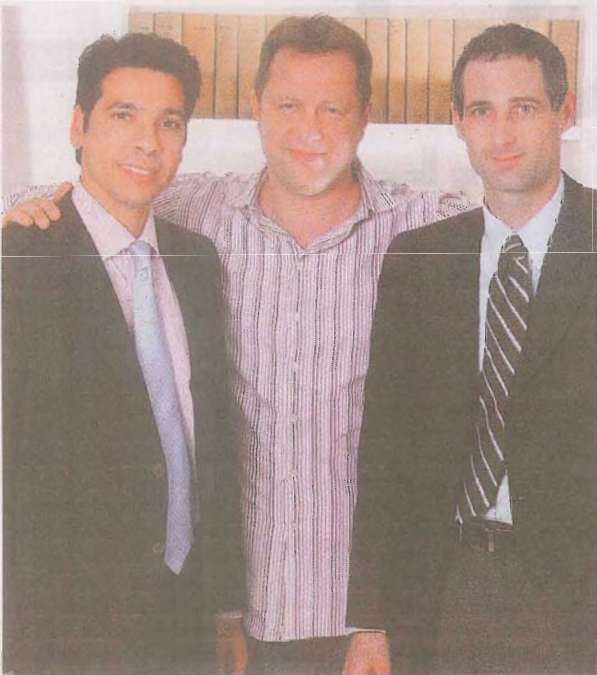
**\* מאת: עו"ד שלומי תורג'מן**

\* הכותב הינו שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן ומתמחה במשפט אזרחי, נירות ערך, הגבלים עסקיים וחברות, בדגש על סכסוכים בין בעלי מניות ואישור בסכסוכים אלה. הכותב גם מרצה במכללת שערי משפט בדניו נירות ערך ובסכסוכים בין בעלי מניות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום החברות ובסכסוכים בין בעלי מניות בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.



# "עשינו דברים יפים בתיק הזה"



אפיק (מימין), רייפמן ותורג'מן. עורכי הדין יתר על המידה עם הלקוח

בתום שנה של עבודה מסביב לשעון בשירותו של אלי רייפמן מתפנים פרקליטיו המתפטרים, שלומי תורג'מן ודורון אפיק, להגן על התנהלותם השנויה במחלוקת בתיק. מבחינתם, דווקא איתן ארז הוא ש"התנהל בצורה אגרסיבית ולא מושכלת". מעצמם הם מרוצים: "עשינו את הבלתי אפשרי"

## ראיון כלכליסט

### ענת רואה ומארק שון

"אין תסכול, אבל יש תחושת החמצה" – כך מסבירים שלומי תורג'מן ודורון אפיק, פרקליטיו המתפטרים של מייסד אמכיליי אלי רייפמן, את השנה הסוערת שעברה עליהם מאז פתיחת הליכי הכינוס נגד רייפמן במרץ 2009 ועד חתפסותם מהניק בתחילת השבוע. השניים לא מא שרים זאת בפירוש, אך נראה כי הרקע להתפטרות הוא חיילוקי רעות עם רייפמן על ניהול התיק. לטענת רייפמן, הרקע הוא אי יכולתו לשלם על כ-3,000 שעות עבודה שהשקיעו בתיק להערכתם.

בשורה התחתונה, אומרים תורג'מן ואפיק, הם גאים בהישגים שהשיגו ללקוחם, בין היתר בהצלחתם להביא לשחרורו ממאסר של 50 ימים, ובער כדה שער היום רייפמן ממשיך לנהל את המאבק על שיקומו הכלכלי, ללא שהוכרו פרט רגל. אלא שלצר עובדות אלה מסכימים השניים שהיה משונו בלתי גרתי בתיק, בעיקר בכל הנוגע למערכת היחסים העכורה שהתפתחה בינם ובין רייפמן לבין השופטת ורדה אלישך המנהלת המיוחדת ע"ד איתן ארז. בשלב מוקדם למדי בתיק נראה היה כי אפיק ותורג'מן נהפכו בעל כורחם מוזהים יתר על המידה עם רייפמן: כאשר השופטת אלישך לא האמינה לרייפמן היא גם לא האמינה להם, וכשתקפה את רייפמן היא לא היסטה לתיקף גם אותם.

למה התגברתם מהתיק?  
אפיק: "אחת הסיבות שאנחנו לא בתי מונה היא שנוצר מצב מיוחד של 'ברוג' בין החייב למנהל המיוחד. עכשיו, כשאני חנו מחוץ לתמונה, המנהל המיוחד יאלץ לנסות ולדבר עם החייב ולהתחיל למצוא פתרון, במקום להמשיך במסע צלב. אנחנו בפירוש נמשיך לדבר עם רייפמן ולייעץ לו, כי אנו חושבים שנעשה לו פה עוול וממשיכים להיות מאתווירי, אבל אנחנו לא נמצאים לפניו ולא ימליץ לה משהו. משהו נמצא שבו אנחנו משגשים כגורים חוצץ בין המנהל המיוחד לחייב. הניע חכמו להניביר את המושטת".

אך הריגשתם סול תיחס השליחי שסמנתם מבר כית המשפט?  
תורג'מן: "הייתי רגיל להופיע אצל אלישך כך שתמיד ידעתי מה עומד לקרות, לאורך כל הדרך הדינאים היו מציינים ובר גם התוצאות. בהליך הזה

משהו היה שונה. היה קוצר רוח וכאילו חוסר רצון לשמוע את הטענות או לרן בזה. אף שבסוף ניתנו החלטות ופסקי דין, היה נראה שכאן זה שונה מהתנהלות שאני מכיר. ההשוואה המתבקשת היא ללב לביני, שקיבל יחס שונה, למרות שאם כבר מדברים הוא התעסק עם כספי יתומים, אלמנות ופנסיונרים, שלא כמו רייפמן, שעבר עם אנשים שידעו היטב לתמוך את הסיכון, שהמקצוע שלהם הוא כספים: מלווים בריבית גבוהה ביותר".

איך אתם מסביר את זה?  
תורג'מן: "בית המשפט רוצה מירע זה חשוב לו ובצדק, אך הוא מינה לר דורון הארוכה מנהל מיוחד שבמקרה הזה התנהל בצורה לא מושכלת, בצר רה אגרסיבית. הוא יצר לבית המשפט מציאות שאינה קיימת והשחיר את פניו של החייב, ואז, במקום לנסות ליצור שיתוף פעולה ולברוק את הנכסים ומה אפשר לעשות, פתאום נהייתה מלחמה בין הצדדים: וכשעורכי הדין עומדים

**אפיק: "אחת הסיבות שאנחנו לא בתמונה היא שנוצר מצב מיוחד של 'ברוג' בין החייב למנהל המיוחד"**

ולא רוצים להיגרר למהלך הלא נכון של להפש מתחת לפנס, הם מותקפים כי הם נתפסים כממיעיים לחייב להטתיר".  
מה גרם לדעתכם לבך שנאצטם מוזהים יתר על המידה עם רייפמן?  
אפיק: "נוצרה סיטואציה לא הגיונית שהמנהל המיוחד 'ברוג' עם החייב, ולכן כל שיחה צריכה להיעשות דרך עורכי הדין של החייב. ארז, למשל, בכלל לא ביקר את רייפמן בכלא, ער שדרישנו את זה אחרי כמעט חודשים. והוא זה שבר קש להכביט אותו לשם".

תורג'מן: "ההחלט נוצרה כי דובר על הליך מאוד אינטנסיבי שהצריך תשובות בזמנים קצרים, והיה בו כיסוי תקשורתי גדול. אבל אני בטוח שעשינו את הכל תי אפשרי בתיק הזה, גם מבחינת איכות העבודה וגם מבחינת התוצאות".  
מה החישבים שתוכרו מהתיק הזה?  
אפיק: "בפועל זה תיק שרצה כמה תקרימים. אף אחד מעולם לא נכנס ביי

שראל לכלא בהליך של ביזיון ביהמ"ש בנסיבות כאלה, ובוודאי שלא לתקופה כל כך ארוכה. נעשו כאן בחינה מחודשת של התחום הזה אחרי עשרות שנים וק פיצה לוגית אידרה, כי פסקי הדין מש נות החמישים קבעו שאם בבקשה למאסר יש אפילו שמץ של תחושה שמקורה הוא בענישה, אז כל המהלך מבוטל. כאן בית מהחלק העליון אמר שרעתו לא נחה עקרוני ועשינו בו דברים יפים".

## זה לא עוד יום עיון, זו מהפכה מהיסוד.

**יום עיון בנושא: "הצעת חוק התכנון והבנייה"**  
בימים אלה מובילה הממשלה מהפכה אמיתית בחוק התכנון והבנייה, וזאת לאחר 45 שנה מיום חקיקת החוק הקיים. הרפורמה המוצעת תשנה את פניה של ישראל הן בפן התכנוני והן בפן התברתי סביבתי. עו"ד שרית זנה, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי), וראש צוות הניסוח של הצעת החוק, תציג לראשונה את העקרונות שבבסיס ההצעה.

**רשימת הדוברים:**  
פרופ' דודי שוורץ, המשנה ליו"ר ודיקן הפקולטה למשפטים, הקריה האקדמית אונו  
ד"ר נדי רובין, הפקולטה למשפטים, הקריה האקדמית אונו  
עו"ד שרית זנה, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי) - עקרונות הצעת החוק  
גב' איריס האן, מתכנתת ערים ומשפטנית, מכון ד.ש.א. החברה להגנת הטבע - היבטים סביבתיים וחברתיים של הצעת החוק  
עו"ד יהודה זמרת, היועץ המשפטי משרד הפנים - רישוי הבנייה על פי הצעת החוק  
מר אוהד עיני, גיאוגרף ושמאי מקרקעין, השמאי העירוני, עיריית ירושלים - פיצויים והיסל השבחה על פי הצעת החוק  
\*לפי סדר התברום

יום העיון יתקיים בתאריך 21/4/2010 בין השעות 8:30-13:00 בקריה האקדמית אונו  
עלות ההשתתפות ביום העיון 150 ש"ח, מספר המקומות מוגבל.  
לפרטים נוספים: kerem\_s@ono.ac.il

**Ono**  
הקריה האקדמית אונו  
Ono Academic College  
משנים את מני החברה בישראל  
www.afiklaw.com  
הקריה האקדמית אונו, רח צה"ל 104, קריית אונו, טל. 03-5311838 • info@ono.ac.il • www.ono.ac.il

צילום: אוראל כהן, עמית שטיל